

Nuorttanaste

Krstalaš mano bladde.

»Gæča mon boad̄am farga.»

»Leket maidai digis garvvasak»

No. 2.

Januarmanost. 1899.

1as jakki.

„Maidai damge jage.“

Go læp mi fast ožžom Ibmelest dam arbmo, atte loaitastet ođđa jakkai, de læ de læ dam blade olgosaddes hallo soames sane čallit dam birra. Læge nuft buorre, rakis lokke, atte darkkelet jurdašak dai sani ala, go læk lokkam. Im diede heivolæbbo čalabaikke dudnji čujutet go Luk. 13, 6—9, ja erinoamašet 8ad værsa, gost vidnegarde olbmai rokkusistes dam šaddotes muora oudast čælkka: „Hærraçam, divte dam cægget maidai damge jage“.

Dal daidak don jærrat: Gi dat vinegarde olmai læ? Gibe ječa go dat rakis Hærra Jesus du ja min buokai lonistægje Dat stuora Jehova læ vindnegarde isid, ja vinegardde læ su særvvegodde ædnam alde. Stuora oudasmorraš læ dat golmoktalaš Ibmel adnam su vidnegarddestes. Ačče rakisti maielme nuft, atte son addi su aino bardnes. Bardne, Hærramek Jesus Kristus guđi alme hærvvasvuoda ja bođi ædnam sævdnjadassi gillat bilgo, higjadusa, bagjelgæčatusa, doarradalljumme ja maŋŋašassi Gotsemane atestusa ja Golgatha ruosajabmema. I Bassevuoiŋage læt joavddelassan orrom. Son læ čuvvgem, ravkkam ja basendakkam.

Nuft oainak don, olbmučam, atte ollo fruolla læ adnojuvvum vidnegarde oudast Mutto almage oaidnep mi sikke basse čalagest, historjast ja bæivvalažat birramek, atte ollo šaddotes muorak dam vidnegarddest læk. Su vanhurskis moaristes dattoi

ačče bigjat akčo muora ruottasi; mutto dat vaibmolađis ja rakis oudastrokkadalle, loaiddasta oudan čælkkededin: „Hærraçam, maidai damge jage divte dam cægget.“

Daiddak don dal jærrat: »Gi læ dat šaddotes ja avketes muorra.« Gibe ærago dat vanhurskismættom ja jorggalkættes olmuš, gutte rakista suddo ja bæivvalažat daid sis te ælla ja maidai ollo æra jabmetmættom sieloid doalvvo mieldes gadotossi.

Di šaddotes muorak, dinguin aigom mon vuost væhaš aige sarnodet.

Go mi dal Ibmelest læp fast ođđa jakkai loaitastam, de orostekop ja gæčadekop dai vassam beivi ja jagi ala væhaš. Dakkop mi dal dam darkilvuodain ja rievvalažat. »Maidai damge jage.« Daina sanin arvedep mi, atte ænep armojagik legje læmaš oudal. Ibmel, gutte adda maidai damge jage, læ æneb juo oudal addam migjidi, su vuorddevašvuotta ja gukkismieläšvuotta i læt mikkige ođđasid; su gierd davašvuotta læ gæččaluvvum min æppegululašvuoda ja gažžarvuoda bokte. Vuost botte min nuorravuoda bæivvik ja jagik, ucca šaddoš Ibmelest livči hui njalgisen maistom vidnegarde olbmai; mutto manlakkai loapatæimek mi daid? Daidde dak vasam suddo balvvalusast? Almage son, gutte dam buok oaidna ja dietta, adda migjidi »damge jage.« Dastmaŋŋil botte fast gaskaage bæivvik, go mi ječčamek daloid cegimek ja bæras ællimi bođimek; maidai dalle lifče šaddok maistom njalggesen Jesusi mutto gutimekgo mi sudnji daid? Jos læp dam dakkam, de oažžop mi obba vaibmost

maidnot dam arbmo, mi nuft arat besti min, mutto jos æp de čuokkemen ferttep vaidet, go nuft boastot læp adnam Ibmela armo aige ja jærrat aldamek: »Galggapgo mi „maidai damge jage“ loapatet sæmma-lakkai.

Dat, gutte læ spillem su nuorravuodast ja dam vuostas idit boddo su olbmavuodastes, læ duodaid ollo boastot mænno-dam. Ollok mist læk dal dam ællim buoremus famoidæmek siste, ja dak jagik mak juo læk vasam, æi læk harvak, ja daiddep mi fertep dovtastet: »Duššas læ min ællim læmaš«. Daidak don, rakis lokke, juo læt joavddam gaskamatkai du ælimistak ja ik vela diede, gosa galgak laddet agalašvuodast; daidak don vela læt audugasvuoda ašin fuolatmættom ja daiddetmættom, vai-ko læk njellja-log jage boaris. Vittalog jakkasažžak gavdojek min gaskast, gæk vela æi uocemusadge læt oappam almalaš visesvuoda. Vuoi mu Ibmelam, go galgget dadde gavdnot olbmuk daggar agest ja ain jierbmetaga. Bestujumetaga guttalog jage agist. Ođđasestriegatkættai čieččalog jage agest. Oaddemen suddo nakkar siste gæk-čelok jage agist, ja æppebasid ain okcelog jage agest! Dat læ hirbmoš ašše. Mutto almage daidek dak sanek, mak galggaše doargstattet daggar vaimoid, vuostaivalddu-juvvut bagjelgæčatusain ja vaimo galmasvuodain. Gukkis ællim suddo siste buoššoda vaimo. Damditi, rakis lokke, alle oade šat gukkid suddo oajebasvuoda nakkara; mutto morran bajas ja gača Jesusa ravas-stuvvum salli, Divte dam ođđa jage, maid Ibmelest læt ožžom, šaddet du silod bestu-jume jakkin; jos don dam dagak, de šač-dak don dovdat, atte havskad ja ilolæbbo jage ik læk goassege ællam ædnam alde. Addus Ibmel arbmostes dam Jesus diti.

Buokaide, gæid gitti »Nuorttanaste« bodiš, savam mon ilolaš ja burissivdnevum ođđa jage Hærra siste.

Holla, olli boattat!

Muttom hærra vazzaši ovta bæive muttom fiervagadde mielde Skotlandast; dak sæggos, alla bavtek olle miera ragjai. Son læi amas daina bai-ige diettam, atte olli lavi accit hui allaget bajas ja vela uccib didi son. atte čacce læi baddamen ja farga dat lække, man rasta son bodi læi dievam. Okta olmai, gutte čožžoi gukken alla baktečokka alde algi čuorvvot alla jjenain: „Holla, olli boat-tal — Viekal jottelet dam læge rasta oudalgo dieva čacest! — Gača juo, aitto dago vela bæsak!“ Dat a-mas hærra gulai buok, maid olmai celki; mutto i son garom batarussi vuolgget — dušše boagosti dam varretussi ja buore mašost dobbe orodi gukkes aige. Go son dasto vimak galgai maccat, gavnai son dam læge, man rasta son læi boattam, dievva čacest, ja son aicai dal, atte dat bakte, man alde son čožžoi, læi suolon šaddan. Dal suorggani son ja guornogodi bajas atte bajas dassašigo bajemuš baktečoka ala olli Čacce batai su mašist, dat aci bag-jel julkiid, giečaid ja oaive. Dal son atestueast ja eppadusast čuorvvoi: »Boade Vækkai, boade væk-kai! Mutto læi maqqid — ila maqqid.

Rakis lokkel agalašvuoda oli læ baddamen. Dal læ vela »fiervvač; mutto farga acco dat lække man rasta don galgak boattet — olli šadda. Aive dak, gæk orromsajesek læk gavdnam dam bavte a-la, man namma læ bestujubme Kristus Jesus siste, gagjojuvvujek Ollok læk si, gæk moraskættesvuodain bisanek suddo havskodaga fiervvagadai (gadderav-daide). Mi læp gal čuorvvom maidai dam arbmo jagest, mi vasai: »Holla, olli boatta! (Ibmel vanhurskis moarre boatta); mutto ollok læk min dušše bogostakkan adnam ja celkkam: »O, i læt hette ige læt hoppo battaret Jesus ravas salli. Mutto go Ibmela vanhurskisvuoda barok læk jabmin bod-dost dovdom bagjel oaive mannamen, de læk mut-tomak atestusast ja eppadusast čuorvvom: »Væk-keč, vækkek!« Mutto læ læmaš ila maqqid. Olli læ doppel sin, ja si læk vugjum agalašvuoda dov-datmættom bakterokkid sisa, dušše dat gagja læ sin maqqai bæccam — maqqid, ila maqqid.

Varjalek Ibmel min daggar loapast erit.
(Engelas gielast jorggaluvvum.)

Maid galgak don lagjet?

Du ællim aigge læ gilvvem aigge. Nuftgo don daina oanekaš arbmo boddon dabe gilvak, nuft šaddak don čača buok agalašvuodaid lagjet.» Allet čagjadattal.

Ibmel i divte ječas bilkkiduvvut; dastgo maid olmoš gilvva, dam galgga son maidai lagjit.» (Gal. 6, 7.) Duodalaš læ dat Ib-mela likkatnættom duobmo! Almagen i jakke maielbme dam. Son ælla fuolatnættomvnođast Hærra sanest, suddoides siste, son jabma suddoides siste, alma jorggalusa taga ja alma Ibmeltaga; mutto goitge su maññemus boddosge, go æalmik læk eiskaine niegada son, atte Ibmel galgga arkal-mastet su ja lækastet sudnji usa rikases. »Mutto mi oktavuodaid læ čuovgasest sævdnjasain?» (2 Cor 6. 14.) Jos du ællim læ vasam maielmest, gukken erit Ibmllest; jos don vaimod læk gidde dam maielme illoi ja occam dušše dam, mi oaže havskudakki gulla; jos læk čuovvum oaže anstumid;—de dalle šadda du agalašvuotta, dego du ællim læ læmaš, alma Ibmeltaga rafhetaga, čuovgataga, mašotaga. Hærra læ okta vanhurskes Ibmel, gutte galgga makset juokkehažži su dagoides mielde! (Rom. 2, 6.) Æi dabe (harjanæme) rokku-sak ja čuokatusak, i sane guldalæbme ja guoratallam, ige du gastta ja kristalaš namma, matte dalle du gagjot; du ællim galgga dubmet du, ja jos dat læ læmaš okta ællim suddost ja maielmest, dasto galgga agalašvuotta dudnji almosdattet Ibmla vanhurskis ja garra moare. »Daihe epetgo di dieđe, atte æi vanhurskismættomak galga arbbit Ibml rika? Allet čagjadada! Æi furrušægjek æige æppe-ibmel balvvalægjek æige fuorra-olbmuk æige si guđek oaže himoi mielde ellek, æige si guđek luondo vuostai suddodek.» (1. Cor. 6, 9-)

Alle osko, atte vaiko vel don dabbe maielmest ælak Ibmeltaga, don goitge satak jabmet su siste ja bestujuvvut! Vuoi, millionak læk dam boddost gađotusa baikest gæk hælbadege ja jabmin maññemus boddoi. Si bette ječaidæsek. Kristusa gavdnad jabmin boddost læ Ibmla arbmost læmaš vejolaš muttemide; mutto dat i læk jorggalusa vuogas aigge. Harvvak læk maidai si, gæk duottavuodast læk jabmin boddost oc-

cam ja gavdnam Hærra. Ovta suddogasa jorggaslus i læk daggar ašše, mi goasikke-nessi matta dappatuvvat, damditi manida Ibmel min vaimolažat ja cælkka:—»Odna bæive, jos di gullabetet su jiena, de allet buoššod din vaimoidædek.« (Ebr. 4, 7.)

Duodaid, odne læ bestujubme gavdna mest I læt vela lagjo dibmo boattam, ain læk don armo-aigest, ain rađdek don du agalaš oasak bagjel. O vare beivinak vara valddašik! Dovddast bagjelduolbmamidak Hærrai ja vuostaivaldde arbmo su gieđast, vai don matašik lagjet agalaš ællima, I læk gal vela ila maññid. Hærra i læk vela vaibam, su ukša i læt dappujuvvum, ve la vuostaivaldda son suddolažaid ja borra singuim. De gulla nabo dalle arbbe dudnji. Ačče dallo læ ravas, Ibmel vuordda du arbmoim ja andagassiaddujubmin. Don oažok boattet dagar go læk, vanhurskismættom ja stuora suddolaš—aivestessi Jesus diti. Maid galgak don lagjet.

(Jorggaluvvum darost.)

Dærvuodak Drammen gavpugest.

Rakis ustebak!

Gukke læ matke min ja din gaskas. Mi asap min rakis Norgamek oarjemuš gæčist ja di dam nuortamuš gæčest; mutto nuft galles mist, gæk oskop Jesus ala ja rakistep su, dæivadep arbmo trovno oudast. Mi dabbe oarjen illodep, dainago mi diettip atte læk vieljak, gæk Kristusa evangeljum-in jottek din gaskast ja muittalek digjidi, atte dinge varast læ lonisdægje riegam. O vare son ožoči rieget manggasa vaibmoi. Adde suduji saje! Son rakista din buokaid. Son dakka buokaid likkolažan, go vuostai son valddujuvvu. Mi rokkadal-lap din oudast, ustebak. Dam galggabetet maidai di dakkat min oudast. Jesus cælkka: »Rokkadallet, de di oažžobetet.« Oskop mi Hærra sadnai. Go Jesus boatta ja

viežža min lusaš, de galggap mi buorasdat tet gudeg guoimamek. O jurdaš go læk čoagganam dak bestujuvvumak dam sidi, gosa haledam si legje davjarak! Mi savvat digjidi „Buore odđajage,” valljogas burissivdnadusaiguim vuoiñalažat ja rubmaš-lažat. Elet dal buris Jesus Kristus rakisvuodast basse aellemest ja ibmelbalolašvuoda harjetusast.

Vieljalažat.
Gunerius Andersen.

Kristianiast.

Dat odđa jakke.
Čali P. Tallaksen.

Don, gutte boaris jagist læk suddo gæidnoi alde vagjolam, jorggal dal ječad Ibmel gului dam odđa jagest.

Don, gutte boaris jagest læk balvvalam suddo ja Bærgalaga, alge dam odđa jagest balvvalet Ibmela Almest.

Don, gutte dam boaris jagest læk joavddelas boddoidak adnam vini jukkami ja koarta spelemi, alge-dam odđa jagest Bibala sanid gæčadet, daihe divte æraid lokkad daid jiednuset dudnji, jos ješ ik matiš lokkat.

Don, gutte boaris jagest læk jukkam ollo garra jukkamušaid, maid bokte rubmašak dærvašvuoda læk stajedam, morašdat-tam du bærrašak ja du obmodagaidak manatam ja vela æppegudnejattam du buore namad, nuft atte don dal goččojuvvuk —jukkin— ikge læk favnadet oskilduvvum Mutto buok bahamus læ atte don morašdat-tak du Ibmelak ja rievidak aldak su burisivdnadusa, alge dal ællit odđa ællima dam odđa jagest ja jurdaš dai Jesusa sani ala, go son cælka: »Juokkehaš, gutte jukka dam čacest, maid mon addam sudnji i galga agalaš aiggaige goikkat; mutto dat čace maid mon addam sudnji, galgga šaddat su siste čacce-ajan, mi golgga agalaš ællemi.

Oudalgo don dam blade luoitelak gieđastak, de vallje dam buoremus oase; jos

don ain hælbadak, de Bærgalak sorbme du buore aigomuša. Orost odne!

Dat bovdetkættes guosse.

Gieskad dam gavpugest gæččai okta sæidne muttom gardenest, mi læi vuolas gæikoduvvumen, ja okta barggo-olbmain dæivvatalai ja gnddujuvvui jabmen sidi.

Okta olmai Fredrikstadast bođi deika aldses bargo occat, son læi murar ja oažoi murem-bargo; ovta alla dakest gæččai son vuolas ja jami.

Okta fina frøken snuoggasi gata ala go galgai lavkket heppoš vavnost vuolas, son vuojetuvvui hospitali ja jami moadde dimmo dast maññil.

Okta gaupe-olmai su bnorremus jagistes čokkai dærvaš ja arvot mielast su buori guodda-stuolostes, ja moadde bæive dast oudal jami son fakka, — dego čuovka bosal dæbme.

Muttom gandak (barnehuošak) Drammenest dukoradde bissoiguim ja vahagest bavkketi okta bissoin ja luodđa dæivai ovta gandain, ja son jami dallanaga.

Muttom beivid dast oudal vuojoi okta amerikanalaš dampa ja buokak, gæk legje dam alde —105 persovna, — hævvanegje abe bodnai.

Fargga boatta jabmin maidai dudnji. Læggo don garvves? Jos don diedašik, atte dust dušše læk moadde dimmo vel ællit datošikgo don dalle daid adnet suddo ja Bærgalaga balvvalusast? Galgago celku juvvut du birra, go don læk jabman?

»Vikijuvvum ja gavdnujuvvum ila gæpas.»

Ale boaris vanhemidak hilgo!

Gudnejatte du ačad ja du ædnad, vai buris dudnji gævva, ja gukka don oažok ællit ædnam alde.

Nuft lokkap mi njelljad bakkomest

Lutherusa necca Kattekismusast. Dam bakkom læp mi buokak oappam mannavuoða jagin juo. Hærra addi dam bakkom Israel manaide mæcist, ja dat bisso ain famost; dastgo Hærra laka i matte nubbaštuvvat. (Math. 5, 18.) Maidai Paulus gærddo dam bakkoma, go son cælkka: »Gudnijatte du ačad ja du ædnad, — mi læ vuostamuš bakkom loppadusain, — vai buris dudnji gævva ja gukka don oažok ællit ædnam alde!

Jos dat Hærra bakkom arvos adnujuvuči ja doattaluvvuči, de æp šaddači oaidnet nuft ollo fuolamættomvuoða manai lutte vanhimesek vuostai, go dal min aige oidnojuvvu. Æi darpaš læt manak stuorra, oudalgo ollo æppegululašvuotta ja bagjelgæččam čajetuvvu aččai ja ædnai, ja erinoamašet oidnojuvvu ollo baikin Nuorttan dat fastes ja ibmelmættom vierro, atte go manak læk ollis-olmušen šaddam, de boaris ačče ja ædne hilggojuvvu, — dat maņemus gululašvuoða lavčče gaskat čoppujuvvu ja eritsuppejuvvu. Hærra celki Israel almuđi: »Garroduvvum lekus dat, gutte bagjelgæčča su ačes ja su ædneš! Ja buok almuk galgga cælkkit: Amen!« (5 Mos. 27, 16.) Salomon cælkka: »Daggar čalmi, mi bilkid ačis ja bagjelgæčča gululašvuoða ædnes vuostai, dam galgget garanasač jockagaddest eritčuođgot, ja goaskemčivkak galgek dam borrat.« (Sannel. 30, 17. Mærkašate sanek gavdnujik maidai Sirak girjist, dak čugjet navt: »Rakis manna, vækid du ačad su vuoras agist! Alege buyte su morraši, nuft gukka go son ælla! Gierda su, jos son šadda fast mannan; alege hilgo su vaiko dust buoreb jierbme læge!« (Sir. 3, 15.)

Dak čalabaikkeč læk nokka migjidi čajetet gædnegasvuottameč boaris vanhemi-dameč vuostai. Jurdaš, don nuorra bardne gutte æska læk guođdam vanhemi-dak sida. Ik alma don vajaldatte dam baike, gost du giedga læ čožžom, ja gost don uceč ganddan viegadeč. Vaiko vel goatte læige boaris ja dilli hægjo — dainago dat læi vaivašvuoða dilli — alma dat baike goitge du

mielast læ dat buok čabasæmus baike æd nam alde. Čacce-olmak, gæk maielme stuorra abi mielde borjastet, muittaleč, atte muttomen go si šærris manohæppe ækidid ja ijaid čužžok dæka alde ja skipa stivrejek, de jurdagak bottet sida guvlui, ja si alget čirrot, gadnjalak golgget dai garra dalkin galčoduvvum njierai mielde vuolas. Mi læ dat, mi daid gadnjalid bačča sist Mibe ærago rakisvuotta sidi, si jurdašek ače ja ædne ala, vieljai ja oabai ala. Mannavuoða muittuk bagjanek sin ouddi. Dat rakis ačče, gutte gievras gieđain buyti bajasdoalo sigjidi, go si legje smavva, ja dat rakis ædne, gæn gieđak æi vaibbam guodašæmis sin sevdnis igja boddoin, go si voggio siste bargo, ja dak smava vieljak ja oabak, gæisæerves si dukuradde. Moft matte si buok daid vajaldattet. Ige matte gal oktage nuorra olmai daihe nieidda, gæid vaibmost davalaš olbmui dovdok læk, vajaldattet mannavuoða sida ja vanhemi-des. Mutto almage oaidnep mi ječčameč stuora imaštussan, atte manga nuorra olma Sameædnamečge læk duodai hilggom boaris vanhemi-diseč, mon arvvalam: si æi ane mange slai fuola daina; vaiko mankas læt davalaš buore dilist ælli olmak, suppejik si almage boaris ače ja ædne vaivaš kasa ala. Jos mon riečta læm oappam dovdodat Finnamarkko vaivaškasa dili, de vissasi satam cælkid, atte i læk gal savameč oktage boattet dam dillai, ja moft matta okta davalažat birgijægje olmuš gierdad oaidnet vanhemi-des gillame vaille, ja čoaska vaimoin gieđa geigetaga orrot. Damditi, rakis lokke, jos du ače daihe ædne læ kasa ala juovddam, de daga buok, mi du famost læ, bajasdoalat sodno, daggobokt balvvalak don boaris vanhemi-dak, gielak, ječak ja du Ibmelak.

Muite maidai, atte — du ædne læ stuoremus oafar du oudast addam. Gi doppi du askai go don uceč mannan guolbbes viegadečjek ja čierrogodeč? Du ædne! Gæn lusa viekalegjet don go suorbmad čuppet daihe nordadet ječad? Gænbe ærago ædnak

lusa. Gi addi dudnji stuoremus oase dam mañemns gakkò bittast, mi hildo alde daihe kore siste gavdnoi? Gibe ærago du ædne. Mon gačam dust, nuora bardne ja nieidda: Lækgo don juogadam boaris edniad ælatus bittaid damrajest go sidastak vulget? Du boaris ačēē daida læk maidai ællimen. Ikgò muite man ilost don uccen legjet, go pappa sidi bođi handalbaikin daihe bivddobaikin, don vikek su vuostai valdek su birračæbet ja buorranadek sudnji; dainago don ditek, atte sust læi juoga dudnji mielde, masa don likojek. Vaiko manga jage lækge damrajest juo vasam, de alma i livčē goitge berrem du rakisvuotta čoaskot sudnji, nuft atte don su vaimo ik gæččalivčē illodattid ja su ællima ækkek dakkat nuft čuovgaden, go vejolaš læ. Burissivdnadussan šaddaši dudnji aldsak, jos dam dagašik.

Čuvgejekus Ibmel du jierbme ja njuorasmattos du vaimo, vai Hærra loppadusa mielde — buris dudnji gævačē, ja gukka don ožošik asat ædnam alde.

Garrem-jukkamušak.

Maid okta amerikanalaš advokata celki garrem-jukkamušai birra.

Okta bækkalmas amerikanalaš advokata (laka diette) læ addam čuovvovaš duodalaš ja vaimoi sisa-čuoce valddaladdama muttom jury oudast dam hirbmadvuoda birra, mi jugišvuodast čuovvo, damlakkai:

„Garra-jukkamuš læ min rakis vanhemi ædnam sstuoremus suddo-dolvvi. Dat stajeda nuorravuoda su hærvamus agestes, olmaivuoda su famostes ja vuorasvuoda su hejodagastes. Dat cuvke ačē vaimo, vuolas sojata dam rakis ædne morraši, havkkada dam buore dato, časkada rakisvuoda naittos-parai gaskast, sorbme dam mannalaš vuollgašvuoda, duššindakka vanhemi čabbasæmus boatteaige doaivoid ja doalvvo sin losedattojuvvum vaibmobakšasin havdai.

Garrem-jukkamuš adda famoid sagjai rašše vuoda, dærvašvuoda sagjai skibakvuoda, ællim sagjai jabmen, dakka akaid læskan, manaid oudastmoraštegjiktaga ja bukta duhatid bærrašin gærjedægje balgai ala.

Dat boccedatta lasme (daktecærkataga), ja juokkelagan skibakvuoda ja gæinoid dakka njuommodavtaide.

Garrem-jukkamuš dævdda ædnam lai-ki ja værridakkiguim, giddagasaid fangaguim, vaivvašviesoid vardnotesvuoda oafarignim ja mielatemi asylaid rubmašlaš ja vuoinalaš labmasiguim.

Dat oudida soapatmættomvuoda, biehma naggo, bajasgæssa vači, hatte stuibmai, sadde stuora joavkoid fanggaviesoide ja maksa su divvages hartcamuri; dat læ koartspelijægje hæggavarra spæjara matkeguoi me rievvara vække, vistik boalde ja sorbmejægje igja-skippar.

Garram-jukkamnš boarranadda giellaši, gerjoda soallagi ja maino Ibmel bilkkedægje; dat gædnegasvuoda doagja, hærvasmatta betolašvuoda, ja gudnejatta bahadabalašvuoda.

Dat higjida buorredattolašvuoda, vašota rakisvuoda, bagjelgæčča buorredabalašvuoda ja dam vigitæme ala gielastalla.

Garrem-jukkamuš værjoda ačē gieđa manas vuostai, hatte boadnja boastot mæn- nodet akas vuostai ja buoššoda mana vanhemes vuostai; dat doalvvo olbma sævdnjadasa bodnetesvuoda ravdi, nisson ragjetmættom varnotesvuti, dakka ællima noadden, bilkkida Ibmela ja higjida dam dili mi mañnil jabmen læ.

Garrem-jukkamuš riegadatta værre duodaštusaid biehma værre vale ja æppegudnejatta duomostuolo, dat fuodnoda dalo isida, nuoskoda ammat-olma ja værjotutta vanhemiædnam æcci.

Garrem-jukkamuš bukta hæbat, ige gudne, suorkatusa ige mašolašvuoda, ige doaivo, vaillevuoda ja gillamuša, ige likko, ja bahavuoda vačēn gæčada son galčaset su hirbmuš duššadubmides ala, dat mirkota

oskaldasvuoda, moivve rafhe, stajeda olmušvuoda, duššendakka dorvolašvuoda, sorbme dam buore nama, eritcikko dam nationalaš gudne, garroda maielme ja higjadusain boagosta su oafarides jabman rubmašide.

Buok dam dakka garrem-jukka muš ja ollo æmbo, — dat sorbme sie lo; Dat læ oaiivvsumma buok bahavuodast ačče daid buok fastemus bagjeldoalbmamide, ædne verremus fastevuodaide, Bærgalaga buoremus usteb ja Ibmela vordnom vašalaš.“

Dam su valddalusas loapati advokata daid saniguim: „Dak læk dak guoratallamušak, maid mon vuogadvuoda harjetusaidam siste læm boattam dovddat jukkam bahavuoda duššadægje bargo harrai.“

Getsemanes Golgatai.

(C. H. Spurgeon Āallagin.)

Getsemane atestus.

Ja go son læi garraset soattamen jabmen baloin, de rokkadalai son an-gerebbut; mutto su bivastagak šadde nuftgo varragoaikeanasak, mak gačče vuolas ædnam ala. Luk. 22. 44.

Manñil go Hærramek læi borram bæsaš labba ja ækkedesmallasid doalam su mattajegjidesguim, vulgi son vieros mielde Olljovarrai ja manai Getsemane garde sisa. Manditi datoi son valljit jure dam baike gillat su hirbmoš sielo atestusast? Manditi divti son ječas jure dam baikest doppejuvvut vašalažaines? Igo soavaši migjidi jurdašet, atte nuftgo Adam muttom gardest su fuoladmættomvuodas bokte bostati ječas

ja min, nuft galgai muttom æra gardest dam nubbe Adama atestus garvet migjidi bajasčoažžaldattujume. Getsmane bukta dalkkasa daida havide, mak botte, go gildum moara šaddost min vuostas vanhemak borre Eden-gardest. I oktage daina morjin mak šaddek dam dæno gadderavdaide, mi juokkasi ja „šaddai njellje oaiivveravdnin,“ læm nuft mavvolaš min sokki, go dak bæčæa muorjek, mak šaddek lakka dam sevdnis ja gavkas Kidron agjak; dastgo:

Nubbe bæde Kidron galddo, nokkamættom dielkko gavdno namatum Getsemane. Dobb' divras bæstam gillai

min suddoi vaivve, morraša.

Gal sati bæstamek, go son stivri lavkides dam baikai, jurdašam maidai Daved ala, dallego son batari su gažžares bardnes, Apsalon oudast; dam birra lokkap mi navt: „Ja gonagas manai Kidron galdo rasta — Mutto David manai bajas goarņaga miel Olljovarrai; son manai čierromen bajas, ja su oaiivve læi gokčojuvvum, ja son manai rabas julgi, ja buok almug, mi læi su mielde, legje gokčam, ješ guttege su oaiives, ja manne čierromin bajas.“ 2 Sam. 15, 30.

Gæča dast dam stuoreb Daved, gutte guođda tempela avdin ja hilggo gavppuga, mi læi bagjelgæččam su manadusaid, ja moraš vaimoin manna son dam gavkas galdo rasta gavdnam diti aldses jaskes ja ovtaskas baike su morraši. Hærramek datto migjidi čajetet, atte min suddok nubbaštuttek buok su birra morašen sudnji, dak dakkek su riggodaga vaivašvuottan, su gudne hæpaden, ja dam jaskis baike, gost son davja læi læmaš alme nuft lakka ačes særvevuodast rokkos siste, nubbaštuttujuvvu min suddoin gaskabaikken su morraši. Dobbo, gost læi son ænemusad navdašam buorid, oažžo son dal ænemusad gillad. Gal veji Hærramek valljim Getsemane garde maidai dam ašest, atte son dov dai darbašvuoda buok muittoide, mak satte væketet su dam soađest; son dov dai ječas apasmattujuvvumen, go son mui tai ollo čuvgis boddoid, maid son oudal jaskavuodast dam gardest læi navdašam. Dobbe læi son rokkos siste ožžom vuoinalaš apik ja jeddetusa. Daid oaksas ja roankas Olivenmuoraid dov dai son hui burist. Illa vissa gavdnoi obba dam gardest dat rassečalbme, man ala son čibides i læm sogjalattam. Dam baike læi son basotam særvevuodas bokte almalaš ačines. Mi ibmašid dasto, atte son vallji su rakis baikes. Nuftgo olbmuk, go læk joavddam buocam dillai, davalažat valljiek ječčasek sængast vællat, nuft maidai Jesus vallji čađamannat dam boatte atestusa su ječas rokkos kammarest, gost muittok oudek særvevuodain almalaš ačin ænemusat matte ouddanboattet sudnji.

Mutto dat stuoremus ašše, manditti „olmai dieva givsin“ vallji Getsemane garde sati læm dat, atte dat garde læi su dov dos battarambaike; dastgo Johannes muittala, atte „maidai Judas, gutte su betti, didi baike“. Hærramek i dattom čiekkadet; i son darbašam ječas suollak lakkai gavvatet. Son manai roakkadet dam baikai, gost su

gost su vašalažak dite, atte son lavi rokka-dallat; dastgo son ävtodatolažat aigoi gilla-mušas ja jabmemes vuostai mannat. Äi su dato vuostai (vækkavaldde) si darbašam su gæssid Pilatus duomo-stuolo ouddi; son manai buorremielas sin mielede. Go aigge læi son boattam, atte son galgai bettjuvvut, læi son gavdnames dam baikkest, gost su bätte didi, atte son lavi vuoinadet. Go Judas aigoi su cumain bättet, læi su niera garves vuostaivaldet dam værre buoresdat-tema. Min burissivneduvvum lonistægja-mek ilost læi dakkat aēs dato, vaiko vel uceeb i gaibeduvvum go gululašvuotta jab-memi.

Mi læp dal boattam Getsemene garde ukسالasa olgobællai. Oudalgo mi sisa loai-dastet, gesop mi „gabmagidamek julgin erit“, nuftgo Moses dagai mæcist, go son oini bastiles lanja buollimen. Vissaset oaž-žop mi cælkit Jakobin: „Man hirkmoš læ dat baikē“. Must læ dego noadde bagjelist go dal galgam gæčcalet sarnodet væhaš Getsemene atestusa birra. Moft galgam satti hægjos sarninam čajetet dam sielo hæde, mast profeta sardno, go son daggar sanid adna: Garra čuorvasak ja gadnjalak? Mon haledam særvvat dingum gæčadet bæstam gilamušad; mutto vuoi, vare don Ibmil Vuoiŋna gattešik mu jierbme værre jurda-gin ja stivresik mu njuogčam, amas im cæ-ke ovtage daggar sane, mi mattaši su duolv-vaččatom olmaivuoda daibe su gudnetatte ibmelvudda mangelakkai fuodnodet! Go mi sardnop su birra, gutie læ sikk Ibmil ja olmuš, de i læk mikkige gæppa ašid riftis rajæ adnid daid riftis sanide.

Lassi boatte nummarest.

C. H. Spurgeon,

gæn sardnek damragjest boategotek „Nuorttanastai“, læ dovdost birra dam kristalaš maielme. Son læ riegadam Engelantast muttom gavppugest, man namma læ Kalvedon dam 19ad Juni 1834. Su ælimes 16ad jagist gavnai son rafhe Ibmelin ja 17ad jage agest goččojuvvui son pappan ovtu ucca særv vegodai. 19ad jagest bođi son maielme stuoremus gavppugi, Londoni. Pappan dokkoge goččojuvvui muttom særvvogodest. I læm son gukka dam gav-pugest oudalgo su namma bækkotuvvui birra buok-

Æmbo maŋŋil.

Væhaš olgo-ædnamest.

Dreyfus ašše.

Frankarikast lædaina maŋŋib aigin læ-

maš stuora moivve dam nuftgoččoduvvum „Dreyfus aššet“. Darogiel avisak muittalek ašše navt: Muttom jagid dastoudal osko-gotte oaivamuš soatte-hærrak [generalstaba] atte ofiserai gaskast gavdnoi soames, gutte æra ædnam rađetusaide læ almotam daggar ašid, mak ainasrak liyčæ galggam čikosest dollojuvvut, erinoamašet dak ašek, mak soat-tekonsti gullek. Vuost bođi gannetus kap-tein Dreyfus ala, gutte læi judalaš riegadæ-mest, son buktjuvvui soatte-rievte ouddi ja gavdnojuvvui ašalažžan ædnam betolaš-vuti. Son šaddai dasto dubmejuvvut gid-dagassi muttom sulloi, man namma læ „Bi-ro-suolo“. Dobbe læ son ællam hui hægjos dilist gukkis aige. Givsalažat mænnodegje si muidai suina maŋŋilgo duobmo læi gæ-čam. Uniforma gaiko si sust erit ja su mieke dogje si ollo duhat olbmoi oaidno. Mutto Dreyfus čuorvoi hæittekætta dam stuora olmuš almugi: „Mon læm sivatæb-me! Elos Frankrika! Son dolvvojuvvui dasto Biro-sulloi, gost son dal læ manga ja-ge čokkam giddagasast.

Mutto de alge muttomak smiettat dam aše darkelæbbo ja botte dam oaiveli, atte Dreyfus læ vigetæbme, ja atte son læi dub-mejuvvum værre brævai bokte. Dak, gæk Dreyfus bæle ænemusad barge læiga oberst Picquart ja diktejægje Zola. Čielgaset almo stuvai dal, atte dak brævak (dukkomentak), maid diti Dreyfus læi dubmejuvvum, legje falskejum muttom ærast, gæn, namma læi oberst Henry. Dallanaga aresterejuvvui Henry; mutto gidlagasast goddi son ječas rakanibines. Franska rađdetus mærai das-to, atte Dreyfus ašše galgai darkelæbbo dutkjuvvut, vai vissisvuti Dreyfus harrai matašegje boattet. I læk vëla ašše čielgam. Gal mi boatte nummarest gæčcalet Nuortta-naste lokkide æmbo dam birra muittalet.

„Nuorttanaste“

olgosboatta ovtu gærde juokke manost ja maksa kr. 1,00 — krona — jagest. Bladde dingojuvvu Tanast Erik Tapio lutte Ski-pagurast ja Samuel Samuelsen lutte Rat-tovuonast. Buolmates Erik Andersen lutte ja Karasjogast Jøsef Isaksen ja Fielvuonast Altast Nils Olsen lutte. Maidai mat-ta bladde dingojuvvut oigosaddest Nam-læ G. F. Lund Bodø.